

Γιατί μετακινούνταν οι άνθρωποι της Κύπρου κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
 Ποιοι μετακινούνταν; Πού μετακινούνταν; Πώς μετακινούνταν;

ΚΑΡΤΑ: α΄

Πηγή 1: *Κείμενο αρχαιολόγου*

Χιλιάδες ειδώλια, μικρά και μεγάλα, βρέθηκαν σε διάφορα ιερά της Κύπρου.

Οι προσκυνητές αφιέρωναν τα ειδώλια στους θεούς και τις θέες τους.

Πολλοί άνθρωποι όπως αγρότες, πολεμιστές, έγκυες γυναίκες και άλλοι, ζητούσαν την προστασία των θεών.

Πηγή κειμένου και φωτογραφιών: Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη & ΥΠΠ (2006). Λογισμικό «Ιστορία και Αρχαιολογία της Κύπρου – Από τη Νεολιθική έως και τη Ρωμαϊκή Εποχή»

Γιατί μετακινούνταν οι άνθρωποι της Κύπρου κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
 Ποιοι μετακινούνταν; Πού μετακινούνταν; Πώς μετακινούνταν;

ΚΑΡΤΑ: β´

Πηγή 2: Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη & ΥΠΠ (2006). Λογισμικό «Ιστορία και Αρχαιολογία της Κύπρου – Από τη Νεολιθική έως και τη Ρωμαϊκή Εποχή»

Πηγή 2: Κείμενο αρχαιολόγου

Άρματα και άλογα χρησιμοποιούσαν για τις μετακινήσεις τους οι πλούσιοι άνθρωποι της ανώτερης κοινωνικής τάξης. Για το λόγο αυτό άρματα και άλογα προσφέρονταν και ως θυσία σε βασιλικούς τάφους.

Ευρήματα από την Κύπρο

Πηγή φωτογραφιών: Karageorghis, V. (2006). *Aspects of everyday life in ancient Cyprus. Iconographic representations*. Nicosia: A.G. Leventis Foundation, p. 173, 181, 192

Πηγή 3: Πήλινο ομοίωμα αλόγου με ιππέα (αναβάτη)

Πηγή 3: Κατάλογος εκθεμάτων Medelhavsmuseet. 'Η Σουηδική Αποστολή στην Κύπρο 1927 – 1931', p.68.

Πηγή 4: Λίθινο ομοίωμα αλόγου με ιππέα (αναβάτη)

Πηγή 4: Karageorgis, V. (2006). "Aspects of everyday life", p. 180

Γιατί μετακινούνταν οι άνθρωποι της Κύπρου κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
 Ποιοι μετακινούνταν; Πού μετακινούνταν; Πώς μετακινούνταν;

ΚΑΡΤΑ: γ´

Πηγή 5: Κείμενο αρχαιολόγου

- Στην Κύπρο, οι **απλοί άνθρωποι** χρησιμοποιούσαν γαϊδούρια ή μουλάρια για τις μετακινήσεις τους και τη μεταφορά των προϊόντων τους.
- Οι μεταφορές γίνονταν είτε φορτώνοντας τα ζώα με καλάθια ή δοχεία, ή ζεύοντας τα ζώα σε κάρο, στο οποίο φορτώνονταν τα προϊόντα.
- Υπήρχαν και ειδικά κάρα για τη μεταφορά των υγρών.

Πηγή 5: Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη & ΥΠΠ (2006). Λογισμικό «Ιστορία και Αρχαιολογία της Κύπρου – Από τη Νεολιθική έως και τη Ρωμαϊκή Εποχή».

Πηγή φωτογραφίας: Hadjisavvas, S. (2010). Cyprus: Crossroads of civilizations, Nicosia, σ. 144

Πηλινο ομοίωμα άμαξας για μεταφορά κρασιού.

Πηγή 6: Περιγραφή Αγγειογραφίας

Δύο πεζοί άντρες επιστρέφουν από το κυνήγι. Ένας τρίτος κάθεται σε κάρο, το οποίο σέρνει ένα μουλάρι.

Πηγή φωτογραφίας και κειμένου: Karageorghis, V. (2006). 'Aspects of everyday life in ancient Cyprus. Iconographic representations.', Nicosia: A.G. Leventis Foundation (σ. 130)

Γιατί μετακινούνταν οι άνθρωποι της Κύπρου κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
Ποιοι μετακινούνταν; Πού μετακινούνταν; Πώς μετακινούνταν;

ΚΑΡΤΑ: δ´

Πηγή 7: Φωτογραφία ευρήματος από την Κύπρο

Πηγή 8: Φωτογραφία ευρήματος από την Κύπρο

4

Πηγή 9: Φωτογραφία ευρήματος από την Κύπρο

Γιατί μετακινούνταν οι άνθρωποι της Κύπρου κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
Ποιοι μετακινούνταν; Πού μετακινούνταν; Πώς μετακινούνταν;

ΚΑΡΤΑ: ε΄

Επιγραφή στο κυπριακό συλλαβάριο, πάνω σε αρχαϊκό αμφορέα λαδιού που δηλώνει: «ελαίου» (ότι περιείχε, δηλαδή, ελαιόλαδο).

Πηγή 10: Κείμενο αρχαιολόγου

Κυπριακά καράβια ταξιδεύουν πολύ συχνά στο **Αιγαίο** (κυρίως στα παράλια της Μικράς Ασίας και τα γειτονικά νησιά) και στην **Ανατολή** (Αίγυπτο, Συρία, Παλαιστίνη).

Παράλληλα, **ελληνικά** και **φοινικικά πλοία** επισκέπτονται τα **κυπριακά λιμάνια**. Γνωρίζουμε, για παράδειγμα, ότι ελληνικά καράβια που ταξίδευαν προς την ελληνική αποικία **Ναυκράτιδα**, στην Αίγυπτο, έκαναν σταθμό στην **Αμαθούντα**, στη νότια ακτή της Κύπρου, αφήνοντας εκεί ελληνικά αγγεία.

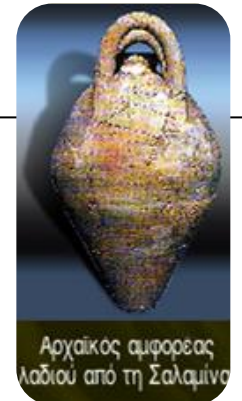
Πηγή κειμένων και φωτογραφιών: Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη & ΥΠΠ (2006).
Λογισμικό «Ιστορία και Αρχαιολογία της Κύπρου – Από τη Νεολιθική έως και τη Ρωμαϊκή Εποχή»

Πηγή 11: Κείμενο αρχαιολόγου

Οι Κύπριοι:

- έφεραν αγγεία από την **Ερέτρια**,
- έπαιρναν αμφορείς λαδιού από την **Αττική**,
- έπαιρναν μυροδοχεία και άλλα αγγεία από την **Κόρινθο** και τη **Ρόδο**,
- έκαναν πιθανότατα εισαγωγές κρασιού από τη **Χίο**.
- αγόραζαν από την Ανατολή προϊόντα πολυτελείας, όπως ελεφαντόδοντο από την **Αίγυπτο**, η ασχημενία κύπελλα και πολυτελή έπιπλα από τη **Φοινίκη**.

Πολλά μικρά αγάλματα από κυπριακό ασβεστόλιθο βρέθηκαν στο ελληνικό νησί Σάμος. Κυπριακά αγγεία βρέθηκαν στην ασσυριακή πόλη Αλ Μίνα.

Αρχαϊκός αμφορέας λαδιού από τη Σαλαμίνα

Γιατί μετακινούνταν οι άνθρωποι της Κύπρου κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
Ποιοι μετακινούνταν; Πού μετακινούνταν; Πώς μετακινούνταν;

ΚΑΡΤΑ: στ´

Πηγή 12: Αρχαία παράδοση που περιγράφεται στον Πλούταρχο

«... Ο [Αθηναίος νομοθέτης] Σόλωνας ταξίδεψε με πλοίο στην Κύπρο και έγινε φίλος με τον Φιλόκυπρο ... που ήταν βασιλιάς μιας πολύ μικρής πόλης... Ήταν χτισμένη σε μέρος που προστατευόταν από τους εχθρούς αλλά ήταν άγονο. Τον έπεισε λοιπόν ο Σόλωνας, μια και πιο κάτω υπήρχε ωραία πεδιάδα, να μεταφέρει εκεί την πόλη και να τη φτιάξει πιο όμορφη και πιο μεγάλη. Και φρόντισε τον συνοικισμό ο ίδιος προσωπικά...»

Πηγή κειμένου: Σχολικό βιβλίο *Ο άνθρωπος και η Ιστορία του*. Από την *Κυπρογεωμετρική μέχρι την Ελληνιστική Εποχή*, Δ' τάξης (Βιβλίο Μαθητή), Έκδοση ΥΑΠ, ΥΠΠ Κύπρου, σ. 36

Γιατί μετακινούνταν οι άνθρωποι της Κύπρου κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
 Ποιοι μετακινούνταν; Πού μετακινούνταν; Πώς μετακινούνταν;

ΚΑΡΤΑ: ζ'

Πηγή 13: Απόσπασμα από τον αρχαίο ιστορικό Ηρόδοτο

«... ο φαραώ Άμασις της Αιγύπτου κατέλαβε την Κύπρο και την υποχρέωσε να πληρώνει φόρο υποτέλειας».

Πηγή κειμένων: Καραγιώργης, Β. (2002). *Κύπρος: Το σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου 1600-500 π.Χ.*, Αθήνα: Καπον, σ.195

Πηγή 14: Απόσπασμα από τον αρχαίο ιστορικό και στρατηγό Ξενοφώντα

«...ποτέ ως τώρα ο Κύρος (Πέρσης βασιλιάς) δεν έστειλε Πέρση σατράπη (διοικητή) στους Κυπρίους. Έπαιρνε όμως φόρο κι όταν χρειαζόταν στρατό τους έστελλε προσταγή».

Πηγή κειμένου: Σχολικό βιβλίο Ιστορία της Κύπρου, Γυμνάσιο, ΥΑΠ, ΥΠΠ, σ. 27.

Πηγή 15: Απόσπασμα από κείμενο σχολικού βιβλίου

Πρώτα οι Ασύριοι, μετά οι Αιγύπτιοι και αργότερα οι Πέρσες έκαναν την Κύπρο μέρος της αυτοκρατορίας τους ..άφησαν τους Κύπριους βασιλιάδες να συνεχίσουν να διοικούν τις πόλεις-βασίλειά τους. [Οι Κύπριοι βασιλιάδες] ήταν όμως **υποχρεωμένοι να πληρώνουν φόρους** ... ονομάζονταν φόροι πολυτέλειας. Έστειλαν δηλαδή έστειλαν στον Πέρση βασιλιά πολύτιμα αντικείμενα, όπως τάλαντα χαλκού.

Πηγή: Ο άνθρωπος και η Ιστορία του. Από την Κυπρογεωμετρική μέχρι την Ελληνιστική Εποχή, Δ' τάξης, Έκδοση ΥΑΠ, ΥΠΠ Κύπρου, σ. 3

**Γιατί μετακινούνταν οι άνθρωποι της Κύπρου κατά την Αρχαϊκή Εποχή;
Ποιοι μετακινούνταν; Πού μετακινούνταν; Πώς μετακινούνταν;**

ΚΑΡΤΑ: η´

Πηγή 16: Απόσπασμα μετάφραση από βιβλίο του ιστορικού Ηρόδοτου

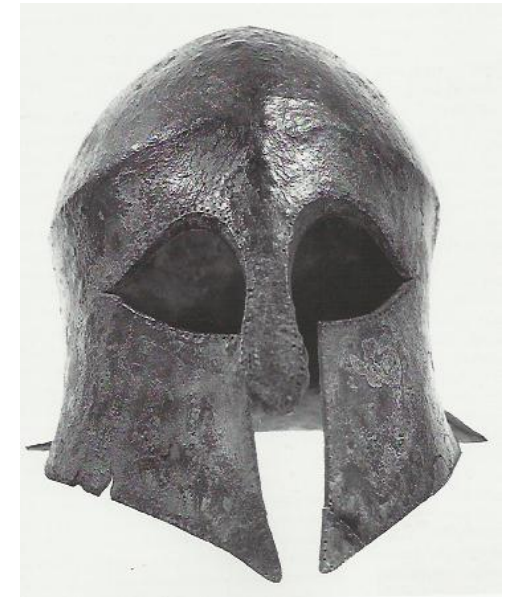
Ο Ονήσιλος, ο μικρότερος αδελφός του βασιλιά των Σαλαμίτιων, Γόργου, πολλές φορές παρακίνησε τον Γόργο να επαναστατήσει εναντίον του [Πέρση] βασιλιά, ειδικά μόλις έμαθε ότι και οι Ίωνες είχαν επαναστατήσει.

Δεν κατόρθωνε όμως να τον πείσει. Όταν ο Γόργος μια μέρα βγήκε από την πόλη της Σαλαμίνας, ο Ονήσιλος με τους οπαδούς του τον έκλεισε έξω από τις πύλες.

Ο Γόργος φυσικά, κατέφυγε στους Μήδους [Πέρσες] και ο Ονήσιλος έγινε κύριος της Σαλαμίνας και προσπάθησε να πείσει όλους τους Κύπριους βασιλιάδες να επαναστατήσουν μαζί του.

Όλοι συμφώνησαν, εκτός οι Αμαθούσιοι που δεν ήθελαν να τον ακούσουν. Γι' αυτό ο Ονήσιλος στρατοπέδευε κοντά στην πόλη και τους πολιορκήσε.

Διασκευή Πηγής: Ηροδότου Μούσαι, Ηροδότου Ιστορία. Τόμος 3, Βιβλία Δ' & Ε'. Μελομένη, Τερψιχόρη. Αθήνα : Ιωάννης Ζαχαρόπουλος, 1955, Ι. Ηρόδοτος. ΙΙ. Πανέτσος Ευάγγελος, σ. 303

Χάλκινο κορινθιακό κράνος από την περσική πολιορκητική ράμπτα στην Παλαίπαφο.

Πηγή φωτογραφίας και κειμένου: Καραγιώργης, Β. (2002). *Κύπρος: Το σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου 1600-500 π.Χ.*, Αθήνα: Καπόν, σ. 213.